

Lí-1 fix $x \in (0, \infty)$, pak $\lim_{\alpha \rightarrow \infty} \frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2} = 0$

3/ F je spojitá v $(p, q) \iff F$ je spojitá v každém intervalu $(p_0, q) \subset (p, q)$.

Těchto jednoduchých vět tedy budeme v dalších příkladech používat, podrobně si je prostudujte a promyslete!

Tatáž poznámka platí i pro použití věty 61, hledáme-li konvergentní majorantu G , kde opět bývá nejlepší zkoušit

$$G(x) = \sup_{\alpha \in A} \left| \frac{\partial f}{\partial \alpha}(x, \alpha) \right|.$$

6,3. Ukažte, že funkce F , $F(\alpha) = \int_0^\infty \frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2} dx$, je spojitá v intervalu $(0, +\infty)$.

1/ Ukažte nejdříve - jako cvičení - že tento integrál konverguje, právě když $\alpha \in (0, +\infty)$.

2/ Ukážeme, že F je spojitá v $(0, +\infty)$, použijeme větu 60, kde klademe $M = (0, +\infty)$, $A = (0, +\infty)$. Ověříme předpoklady:

Spo-2 1/ pro každé $\alpha \in (0, +\infty)$ je funkce $\frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2}$ (jakožto funkce x !) spojitá v $(0, +\infty)$, tedy $\frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2} \in L(0, +\infty)$

Spo-1 2/ pro každé $x \in (0, +\infty)$ je funkce $\frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2}$ (jakožto funkce α !) spojitá v $(0, +\infty)$,

Spo-3 3/ Položíme-li $g(x) = \sup_{\alpha \in (0, +\infty)} \frac{e^{-\alpha x}}{1+x^2}$, je $g(x) = \frac{1}{1+x^2}$ na $(0, +\infty)$ a tedy $g \in L(0, +\infty)$.

Tím jsme ověřili všechny předpoklady věty 60 a podle tvrzení této věty je funkce F spojitá v intervalu $(0, +\infty)$ //

6,4. Ukažte, že funkce $F(\alpha) = \int_0^\infty e^{-\alpha x} dx$ je spojitá v $(0, +\infty)$.

1/ Ukažte, že integrál konverguje, právě když $\alpha \in (0, +\infty)$.

2/ Ukážeme, že F je spojitá v $(0, +\infty)$, položte ve větě 60 $A = (0, +\infty)$, $M = (0, +\infty)$ a ověřte předpoklady 1/ a 2/.

Hledejme konvergentní majorantu, nejvýhodnější je zkoušit $g(x) = \sup_{\alpha \in (0, +\infty)} e^{-\alpha x}$, odtud plynne, že $g(x) = 1$ pro každé $x \in (0, +\infty)$ a není tudiž $g \in L(0, +\infty)$ (proč?).

Zkusme postupovat podle poznámky 6,2. Stačí, ukážeme-li, že funkce F

$$F(\alpha) = \int_0^{\infty} e^{-\alpha x} dx$$

(a) Df

(b) Spezifität

(c) Einheit

(a) $\alpha > 0$ Primär wichtig

$$\int_0^{\infty} e^{-\alpha x} dx = \left[\frac{e^{-\alpha x}}{-\alpha} \right]_0^{\infty} = \frac{1}{\alpha}$$

$\alpha \leq 0$ div

$$F(\alpha) : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\lim_{\alpha \rightarrow \infty} F(\alpha) = \lim_{\alpha \rightarrow \infty} \frac{1}{\alpha} = 0$$

$$\lim_{\alpha \rightarrow 0^+} F(\alpha) = \lim_{\alpha \rightarrow 0^+} \frac{1}{\alpha} = \infty$$

(b) Verteilung

$$f(x, \alpha) = e^{-\alpha x} \quad \begin{matrix} (0, \infty) & \times & (0, \infty) \\ \alpha & & x \\ \cup & \times & \downarrow \end{matrix}$$

(x permeant)

(Sp-1) $f(x, \alpha)$ Spezifität $\propto \alpha$ pro S.V. $x \in (0, \infty)$

(Sp-2) $f(\alpha, x)$ nicht linear $\alpha \in (0, \infty)$

(Sp-3) Majorante

$$\text{Polynom} \quad \sup_{\alpha \in (0, \infty)} e^{-\alpha x} = 1 =: g(x) \notin L^1(0, \infty)$$

Trik $A = [\delta, \infty)$

$$\sup_{\alpha \in [\delta, \infty)} |\bar{e}^{-\alpha x}| \leq \bar{e}^{\delta x} =: g(x) \in L^1(0, \infty)$$

majoranta ;)

(c) limiter

(Li-1) s.v. $x \in (0, \infty)$ x reell

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \bar{e}^{-\alpha x} = 0$$

(Li-2) steigende Falz (Sp-2)

(Li-3) majoranta na $\alpha \in [10, \infty)$ jest $g := \bar{e}^{10x}$

$$(3) \quad F(\alpha) = \int_0^{\pi} \underbrace{\frac{\ln(1+\alpha \sin x)}{x}}_{f(\alpha, x)} dx \quad \alpha \in (0, \infty)$$

• Konvergenz mitbec?

$0 < \sin x < 1$ wobei $x \in (0, \pi)$

tedy $1 + \alpha \sin x > 1 \rightarrow$ ln je darüber definiert
a pac $f(\alpha, x) \geq 0$

$$\approx 0 : \quad \frac{\ln(1 + \alpha \sin x)}{x} \approx \frac{\alpha \sin x}{x} \approx \alpha$$

$\approx \infty$: jede Spojitete do 0

• $\lim_{\alpha \rightarrow \infty} F(\alpha) \rightarrow$ puzzle azi do os, paralelne Factor lemmma
~~X~~ $\rightarrow$ nher ne s. ericen'

$$\bullet \lim_{\alpha \rightarrow 0+} F(\alpha) = \text{ne blub} \quad \int_0^{\pi} \lim_{\alpha \rightarrow 0+} \frac{\ln(1 + \alpha \sin x)}{x} dx \\ = \int_0^{\pi} \frac{0}{x} dx = 0$$

$$(Li-1) \quad \text{fix } x \in (0, \pi) \quad \lim_{\alpha \rightarrow 0+} \frac{\ln(1 + \alpha \sin x)}{x} = 0$$

lim f.

$$(Li-2) \quad \text{fixigen } \alpha. \quad \text{Par funke } \frac{\ln(1 + \alpha \sin x)}{x}$$

(jako funke x) je spojita $\rightarrow$ tedy metelne
pro $x \in (0, \pi)$

(Li-3) majoranta, bule start pro $\alpha \in (0, 1]$

$$\text{pac } \frac{\ln(1 + \alpha \sin x)}{x} \leq \frac{\alpha \sin x}{x} \leq \alpha \leq 1 \quad \text{je majoranta} \\ \text{na } [0, \pi]$$

Bulb spalten.

$$a/ g_1(x) = \frac{|\cos x|}{x^q} + \frac{|\cos x|}{x^p},$$

$$\frac{1}{x^q} \text{ pro } x \in (\frac{1}{2}, 1)$$

$$b/ g_2(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^p} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

$$c/ g_3(x) = \max(\frac{1}{x^p}, \frac{1}{x^q})$$

$$d/ g_4(x) = \frac{1}{x^p} + \frac{1}{x^q} . \|$$

6,10. Ukažte, že funkce $\Gamma(s) = \int_0^\infty x^{s-1} \cdot e^{-x} dx$ (tzv. Gamma funkce, viz též př. 8,63) je spojitá v intervalu $(0, +\infty)$.

1/ Ukažte, že $\Gamma(s) < +\infty$ pro $s \in (0, +\infty)$, $\Gamma(s) = +\infty$ pro $s \in (-\infty, 0)$.

2/ Ukažte, že funkce Γ je spojitá v každém intervalu $(p, q) \subset (0, +\infty)$.

$$\text{Majoranta } g(x) = \sup_{s \in (p, q)} e^{-x} \cdot x^{s-1} = \begin{cases} e^{-x} \cdot x^{p-1} & \text{pro } x \in (0, 1), \\ e^{-x} \cdot x^{q-1} & \text{pro } x \in (1, +\infty), \end{cases}$$

opět zjistíte, že $g \in \mathcal{L}_{(0, +\infty)}$

3/ Ukažte, že i následující funkce jsou konvergentní majoranty k funkci $x^{s-1} e^{-x}$ na $(0, +\infty)$ pro $s \in (p, q) \subset (0, +\infty)$:

$$a/ g_1(x) = \max(e^{-x} x^{p-1}, e^{-x} x^{q-1}),$$

$$b/ g_2(x) = e^{-x} (x^{p-1} + x^{q-1}),$$

$$c/ g_3(x) = \begin{cases} x^{p-1} & \text{pro } x \in (0, 1) \\ c(q) \cdot e^{-\frac{x}{2}} & \text{pro } x \in (1, +\infty) . \| \end{cases}$$

6,11. Ukažte, že funkce $F(b) = \int_0^\infty \frac{x^{b-1}}{1+x} dx$ je spojitá v intervalu $(0, 1)$.

1/ Integrál konverguje, právě když $b \in (0, 1)$, viz př. 3,40.

2/ F je spojitá v libovolném intervalu $\langle p, q \rangle \subset (0, 1)$,
konvergentní majoranty:

$$g_1(x) = \begin{cases} \frac{x^{p-1}}{1+x} & \text{pro } x \in (0, 1) \\ \frac{x^{q-1}}{1+x} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

$$g_2(x) = \begin{cases} x^{p-1} & \text{pro } x \in (0, 1) \\ x^{q-2} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

$$g_3(x) = x^{p-1} + x^{q-2} \quad \text{apod.}]$$

6,12. Dokažte, že

a/ $F(a) = \int_0^1 \frac{ax^2+1}{x^2+1} dx$ je spojitá funkce v $(0, +\infty)$,

b/ $F(a) = \int_1^\infty \frac{\sin \frac{1}{x}}{x(x+a)^2} dx \quad \text{---} \quad v (-1, +\infty)$,

c/ $F(a) = \int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x^a(\pi-x)} dx \quad \text{---} \quad v (-\infty, 2)$,

d/ $F(a) = \int_0^1 \frac{x^a}{\sqrt{1-x^2}} dx \quad \text{---} \quad (-1, +\infty)$,

e/ $F(a) = \int_1^2 \frac{dx}{|\log x|^a} \quad \text{---} \quad (-\infty, 1)$,

f/ $F(a) = \int_0^\infty \frac{\sin x}{x} e^{-ax} dx \quad \text{---} \quad (0, +\infty)$,

g/ $F(a) = \int_0^1 \log(x^2+a^2) dx \quad \text{---} \quad (0, +\infty)$.

6,13. Uvažujeme $F(a) = \int_0^\infty a e^{-ax} dx$.

1/ Dokažte, že integrál konverguje pro každé $a \in E_1$.

2/ Dokažte, že F je funkce lichá.

3/ Dokažte, že F je spojitá v $(-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$.

] Vezměte libovolný interval $\langle p, q \rangle \subset (0, +\infty)$, potom zřejmě

(5)

$$F(x) = \int_0^{\infty} \frac{du}{x^2} \frac{(1+\alpha^2 u^2)}{u^2}$$

$$\alpha \in (-\infty, \infty)$$

- (1) $f(\cdot, x)$, $x \in (0, \infty)$ je spoj. v α (složen' spoj. funk.)
- (2) $\forall \alpha \in (-\infty, \infty)$ je $f(\alpha, \cdot)$ měřitelná (dodatečně)
- (3) majoranta

pro $[-p, p]$

$$g(x) = \frac{\ln(1+p^2 x^2)}{x^2},$$

$$a \in (p, q) \Rightarrow |ae^{-a^2 x}| \leq qe^{-p^2 x} \in \mathcal{L}_{(0, +\infty)}.$$

4/ Zkoumejme nyní spojitost funkce F v bodě $a = 0$. Abychom ukázali, že F je spojitá v bodě $a = 0$, stačilo by ukázat (ale není to nutné!), že F je spojitá v nějakém intervalu $(-p, +p)$, kde $p > 0$. Zkoumejme, jak vypadala majoranta na intervalu $(0, +\infty)$ pro $a \in (-p, p)$

$$g(x) = \sup_{a \in (-p, p)} |ae^{-a^2 x}| = \max(p e^{-p^2 x}; \frac{1}{\sqrt{2x}} e^{-\frac{x}{2}})$$

(proveďte podrobně!). Protože $\frac{1}{\sqrt{x}} \notin \mathcal{L}_{(0, +\infty)}$, nemůže být ani $g \in \mathcal{L}_{(0, +\infty)}$. Vidíme, že se nám nepodaří nalézt konvergentní majorantu k funkci $ae^{-a^2 x}$ na $(0, +\infty)$ pro žádný interval $(-p, +p)$ (z toho ovšem ještě neplyne, že by funkce F nebyla spojitá v bodě $a = 0$!). Spočtěte však, že $F(0) = 0$, $F(a) = \frac{1}{a}$ pro $a \neq 0$ - tedy F není spojitá v bodě $a = 0$. I když tedy funkce $f(x, a)$ byla spojitá pro každé pevné $x \in (0, +\infty)$ v bodě $a = 0$, není funkce $F(a) = \int_0^\infty f(x, a) dx$ spojitá v bodě $a = 0$.

6,14. Uvažujme $F(a) = \int_0^1 \text{sign}(x-a) dx$.

1/ Pro každé $a \in E_1$ je $\text{sign}(x-a) \in \mathcal{L}_{(0, 1)}$ (odůvodněte!).

Protože $|\text{sign}(x-a)| \leq 1$ pro $x \in (0, 1)$, je $\text{sign}(x-a) \in \mathcal{L}_{(0, 1)}$ pro každé $a \in E_1$.

2/ Buď $x \in (0, 1)$ pevné, potom funkce $\text{sign}(x-a)$ (jakožto funkce a) je spojitá ve všech bodech $a \in E_1$ s výjimkou bodu $a = x$, kde je nespojitá.

3/ Lehko zjistíte, že

$$F(a) = \begin{cases} \frac{1}{2} & \text{pro } a \in (-\infty, 0) \\ 1 - 2a & \text{pro } a \in (0, 1) \\ -1 & \text{pro } a \in (1, +\infty) \end{cases}$$

tedy F je spojitá v celém E_1 .

Proti příkladu 6,13 je nyní $f(x, a)$ nespojitá (při pevném x jako funkce a) a funkce $F(a)$ spojitá.

6,15. Uvažujeme $F(a) = \int_0^a \text{sign } a dx$.

1/ Ukažte, že pro libovolné $a \in E_1$ integrál konverguje.

2/ Funkce $\text{sign } a$ je nespojitá v bodě $a = 0$.

$$a/ g_1(x) = \frac{|\cos x|}{x^q} + \frac{|\cos x|}{x^p},$$

$$\frac{1}{x^q} \text{ pro } x \in (\frac{1}{2}, 1)$$

$$b/ g_2(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^p} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

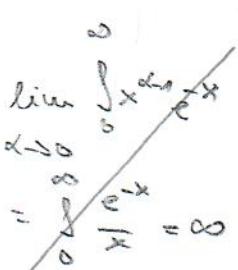
$$c/ g_3(x) = \max(\frac{1}{x^p}, \frac{1}{x^q})$$

$$d/ g_4(x) = \frac{1}{x^p} + \frac{1}{x^q} . \boxed{\quad}$$

6,10. Ukažte, že funkce $\Gamma(s) = \int_0^\infty x^{s-1} \cdot e^{-x} dx$ (tzv. Gamma funkce, viz též př. 8,63) je spojitá v intervalu $(0, +\infty)$.

1/ Ukažte, že $\Gamma(s) < +\infty$ pro $s \in (0, +\infty)$, $\Gamma(s) = +\infty$ pro $s \in (-\infty, 0)$.

2/ Ukažte, že funkce Γ je spojitá v každém intervalu $\langle p, q \rangle \subset (0, +\infty)$.

Majoranta $g(x) = \sup_{s \in (p,q)} e^{-x} \cdot x^{s-1} = \begin{cases} e^{-x} \cdot x^{p-1} & \text{pro } x \in (0,1), \\ e^{-x} \cdot x^{q-1} & \text{pro } x \in (1, +\infty), \end{cases}$

opět zjistíte, že $g \in \mathcal{L}_{(0, +\infty)}$

3/ Ukažte, že i následující funkce jsou konvergentní majoranty k funkci $x^{s-1} e^{-x}$ na $(0, +\infty)$ pro $s \in (p, q) \subset (0, +\infty)$:

$$a/ g_1(x) = \max(e^{-x} x^{p-1}, e^{-x} x^{q-1}),$$

$$b/ g_2(x) = e^{-x} (x^{p-1} + x^{q-1}),$$

$$c/ g_3(x) = \begin{cases} x^{p-1} & \text{pro } x \in (0,1) \\ c(q) \cdot e^{-\frac{x}{2}} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases} \boxed{\quad}$$

6,11. Ukažte, že funkce $F(b) = \int_0^\infty \frac{x^{b-1}}{1+x} dx$ je spojitá v intervalu $(0, 1)$.

1/ Integrál konverguje, právě když $b \in (0, 1)$, viz př. 3,40.

3/ $F(a) = \int_0^1 x^a dx$ je spojitá funkce v $(-1, +\infty)$,

4/ $F(n) = \int_1^\infty x^n dx$ je spojitá funkce v $(-\infty, -1)$,

5/ $F(y) = \int_0^1 \arctg \frac{x}{y} dx$ je spojitá funkce v $(0, +\infty)$.

6,8. Dokažte, že funkce $F(a) = \int_0^\infty \frac{x dx}{2+x^a}$ je spojitá funkce v intervalu $(2, +\infty)$.

1/ Ukažte, že integrál konverguje, právě když $a \in (2, +\infty)$, viz př. 3,44-10.

2/ Ukažte, že F je spojitá v libovolném intervalu $(p, +\infty)$, kde $p > 2$.

Položíme-li $g(x) = \sup_{a \in (p, +\infty)} \frac{x}{2+x^a}$ pro $x \in (0, +\infty)$
je

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x}{2} & \text{pro } x \in (0, 1) \\ \frac{x}{2+x^p} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

(Promyslete a odůvodněte!)

Protože $\frac{x}{2} \in \mathcal{L}_{(0, 1)}$ a $\frac{x}{2+x^p} \in \mathcal{L}_{(1, +\infty)}$ je

$g \in \mathcal{L}_{(0, +\infty)}$ (opět odůvodněte!) a jsou splněny předpoklady věty 60.

6,9. Ukažte, že funkce $I(a) = \int_{\frac{1}{2}}^\infty \frac{\cos x}{x^a} dx$ je spojitá v intervalu $(1, +\infty)$.

1/ Ukažte, že pro $a \in (1, +\infty)$ integrál konverguje.

2/ Ukažte, že funkce I je spojitá v každém intervalu $(p, q) \subset (1, +\infty)$,

majoranta $g(x) = \sup_{a \in (p, q)} \left| \frac{\cos x}{x^a} \right| = \begin{cases} \frac{|\cos x|}{x^q} & \text{pro } x \in (\frac{1}{2}, 1) \\ \frac{|\cos x|}{x^p} & \text{pro } x \in (1, +\infty) \end{cases}$

snadno nahlédnete, že $g \in \mathcal{L}_{(\frac{1}{2}, +\infty)}$

3/ Jako cvičení ukažte, že i následující funkce jsou konvergentní majoranty k funkci $\frac{\cos x}{x^a}$ na intervalu $(\frac{1}{2}, +\infty)$ pro $a \in (p, q) \subset (1, +\infty)$:

(iii) Note that $a - \varepsilon < f(x) < a + \varepsilon$ on the interval $[1 - \delta, 1]$, thus

$$(a - \varepsilon)k \int_{1-\delta}^1 x^k dx \leq k \int_{1-\delta}^1 x^k f(x) dx \leq (a + \varepsilon)k \int_{1-\delta}^1 x^k dx.$$

Computing the integral

$$\int_{1-\delta}^1 x^k dx = \frac{1 - (1 - \delta)^{k+1}}{k + 1}$$

gives

$$\frac{(a - \varepsilon)k}{k + 1} [1 - (1 - \delta)^{k+1}] \leq k \int_{1-\delta}^1 x^k f(x) dx \leq \frac{(a + \varepsilon)k}{k + 1} [1 - (1 - \delta)^{k+1}]$$

Taking the limit $k \rightarrow \infty$ shows that the middle integral will be eventually “squeezed” between $a - \varepsilon$ and $a + \varepsilon$. Since $\varepsilon > 0$ is arbitrary, Part (c) follows.

JPE, May 2009. Suppose that f_n is a sequence of non-negative Lebesgue measurable functions on $(0, 10)$ such that $f_n(x) \rightarrow f(x)$ for almost all $x \in (0, 10)$. Let $F(x) = \int_0^x f dm$ and $F_n(x) = \int_0^x f_n dm$. Prove that

$$\int_0^{10} (f + F) dm \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \int_0^{10} (f_n + F_n) dm.$$

We apply Fatou's Lemma twice. First,

$$F(x) = \int_0^x f dm = \int_0^x \liminf f_n dm \leq \liminf \int_0^x f_n dm = \liminf F_n(x).$$

Second,

$$\begin{aligned} \int_0^{10} (f + F) dm &\leq \int_0^{10} (f + \liminf F_n) dm \\ &= \int_0^{10} \liminf (f_n + F_n) dm \\ &\leq \liminf \int_0^{10} (f_n + F_n) dm. \end{aligned}$$

JPE, Sept 2008. Let $f \in L^1(0, \infty)$. Prove that there is a sequence $x_n \rightarrow \infty$ such that $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n f(x_n) = 0$.

Denote $c = \liminf_{x \rightarrow \infty} x|f(x)|$. If $c = 0$, then a sequence as above exists. If $c > 0$, then there exists $A > 0$ such that $x|f(x)| > c/2$ for all $x > A$. Then

$$\int_{(A, \infty)} |f| dm \geq \int_{(A, \infty)} |f| dm \geq \int_A^\infty \frac{c}{2x} dx = \infty,$$

which contradicts the assumption $f \in L^1(0, \infty)$.

JPE, May 2008 and Sept 2009. Is the following true or false?
There exists a sequence $\{f_n\}$ of functions in $L^1(0, \infty)$ such that $|f_n(x)| \leq 1$ for all x and for all n , $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = 0$ for all x , and

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{(0, \infty)} f_n dm = 1.$$

True. An example: $f_n = n^{-1} \chi_{(0, n)}$.

JPE, May 2003. Is the following true or false?
There exists a sequence $\{f_n\}$ of functions in $L^1(0, 1)$ such that $f_n \rightarrow 0$ pointwise and yet $\int_{[0, 1]} f_n dm \rightarrow \infty$.

True. An example: $f_n = n^2 \chi_{(0, n^{-1})}$.

JPE, May 2008 and Oct 1991. Is the following true or false?
There exists a sequence $\{g_n\}$ of functions on $[0, 1]$ such that

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{[0, 1]} g_n dm = 0$$

but $g_n(x)$ converges for no $x \in [0, 1]$.

True. See “Amazing shrinking sliding rectangles” in the class notes. Note: in the 1991 version, the functions g_n must be continuous. This requires a slight modification of the “sliding rectangles” example.

JPE, Sept 2004. Is the following true or false?
There are measurable functions f_n , $n = 1, 2, \dots$, and f on $[0, 1]$ such that $f_n(x) \rightarrow f(x)$ for every $x \in [0, 1]$, but $\int_{[0, 1]} f_n dm \neq \int_{[0, 1]} f dm$.

True. Example: $f_n = n \chi_{(0, \frac{1}{n})}$ and $f = 0$.

JPE, May 1998. Let $A \subset [0, 1]$ be a non-measurable set. Let $B = \{(x, 0) \in \mathbb{R}^2 : x \in A\}$.

- (a) Is B a Lebesgue measurable subset of $\mathbb{R}^2$?
- (b) Can B be a closed subset of $\mathbb{R}^2$ for some such A ?

(a) Yes. The set B is a subset of a straight line ($y = 0$), so it has outer measure zero. Thus it is Lebesgue measurable.

(b) No. If B was closed in $\mathbb{R}^2$, then A would be closed in $[0, 1]$, and then it would be measurable.

JPE, Sept 1997. For a measurable subset $E \subset \mathbb{R}^n$, prove or disprove:

- (a) If E has Lebesgue measure zero, then its closure has Lebesgue measure zero.
- (b) If the closure of E has Lebesgue measure zero, then E has Lebesgue measure zero.

(a) False. Example: E consists of points with all rational coordinates. E is countable, hence $m(E) = 0$. On the other hand, E is dense in $\mathbb{R}^n$, hence its closure is $\mathbb{R}^n$.

(b) True. Since E is a subset of its own closure, then E also has Lebesgue measure zero.

JPE, May 1993. Let r_n be an enumeration of rational numbers in $\mathbb{R}$.

- (a) Show that $\mathbb{R} \setminus \bigcup_{n=1}^{\infty} (r_n - \frac{1}{n^2}, r_n + \frac{1}{n^2})$ is never empty.
- (b) Show that $\mathbb{R} \setminus \bigcup_{n=1}^{\infty} (r_n - \frac{1}{n}, r_n + \frac{1}{n})$ can be empty or non-empty, depending on how the rationals are enumerated.

(a) By the σ -subadditivity of the Lebesgue measure

$$m(\bigcup_{n=1}^{\infty} (r_n - \frac{1}{n^2}, r_n + \frac{1}{n^2})) \leq \sum_{n=1}^{\infty} m((r_n - \frac{1}{n^2}, r_n + \frac{1}{n^2})) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{n^2} < \infty,$$

thus these intervals cannot cover the entire $\mathbb{R}$.

(b) Now the above estimate gives $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{n^2} = \infty$, thus our previous argument would not work. However presenting specific examples of enumeration so that the above intervals cover (or do not cover) $\mathbb{R}$ is not easy. Let us not get into these complications...

JPE, May 1990. Does there exist a measure space $(X, \mathfrak{M}, \mu)$ such that there is no countable collection of subsets $X_n \in \mathfrak{M}$ satisfying $\mu(X_n) < \infty$ for all n and $X = \bigcup_{n=1}^{\infty} X_n$.

Yes. Example: μ is the counting measure on $\mathbb{R}$ with Borel σ -algebra.

JPE, May 1989. Does there exist an open dense subset $A \subset [0, 1] \times [0, 1]$ such that its complement $([0, 1] \times [0, 1]) \setminus A$ has positive Lebesgue measure?

Yes. The complement to a modified two-dimensional Cantor set.

2 Measurable functions

JPE, Sept 2011. Is the following true or false?

If $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ is continuous a.e., then f is measurable.

True. Let $E \subset [0, 1]$ be the set of points where f is discontinuous. We have $m(E) = 0$. The restriction of f to $E^c = [0, 1] \setminus E$ is continuous, hence for any open set $U \subset \mathbb{R}$ its preimage $f^{-1}(U) \cap E^c$ is open in E^c , therefore $f^{-1}(U) = (V \cap E^c) \cap B$ for some open set $V \subset [0, 1]$ and some subset $B \subset E$. Any subset of the null set E is measurable, hence $f^{-1}(U)$ is a measurable set.

JPE, Sept 2011 and May 2005. Let $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$. Is it true that if the set $\{x \in [0, 1] : f(x) = c\}$ is measurable for every $c \in \mathbb{R}$, then f is measurable?

False. Let $A \subset [0, 1]$ be a non-measurable set. Define $f(x) = x$ on A and $f(x) = -x$ on $[0, 1] \setminus A$. This function is injective, hence $\{x \in [0, 1] : f(x) = c\}$ is either empty or a one-point set (a singleton) for each $c \in \mathbb{R}$; in either case it is measurable. But $f^{-1}([0, 1]) = A$ is a non-measurable set.

JPE, Sept 2009. Does there exist a sequence $\{f_k\}$ of Lebesgue measurable functions such that f_k converges to 0 in measure on $\mathbb{R}$ but no subsequence converges uniformly on any subset of positive measure?

No. In one of the homework exercises, we proved that if f_k converges in measure, then there is a subsequence $\{f_{n_k}\}$ that converges a.e. Now by Egorov's theorem the convergence must be uniform on a set of positive measure.

JPE, Sept 2007. Show that $f_n(x) = e^{-n|1-\sin x|}$ converges in measure to $f(x) = 0$ on $[a, b] \subset \mathbb{R}$.

We have

$$|f_n - f| > \varepsilon \Leftrightarrow e^{-n|1-\sin x|} > \varepsilon \Leftrightarrow |1 - \sin x| < \frac{1}{n} \ln \frac{1}{\varepsilon}$$

Note that $\sin x = 1$ whenever $x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$ ($k \in \mathbb{N}$). Thus the above inequality $|1 - \sin x| < \frac{1}{n} \ln \frac{1}{\varepsilon}$ specifies a neighborhood of each point $x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$ whose size shrinks as $n \rightarrow \infty$. Note that there can only be finitely many points $\frac{\pi}{2} + 2k\pi$ in any finite interval $[a, b]$. Thus the Lebesgue measure of the union of the above neighborhoods of these points tends to zero as $n \rightarrow \infty$.

If we replace a finite interval $[a, b]$ with an infinite interval, such as (a, ∞) or $(-\infty, b)$, then there would be infinitely many of the above points $\frac{\pi}{2} + 2k\pi$ and their neighborhoods within the given interval, and then their union would have an

2. Výběr 4. 3 mimož

f je jednoduchá $\Leftrightarrow f$ nabývá jen kon. mnoho hodnot.

Jedná se o f nabývající hodnot $x_1, \dots, x_k$
a y $\beta_1, \dots, \beta_m$

Pak máme $\max\{f_i\}$ může nabývat nějaké $\ell + m$ hodnot
 $\min\{f_i\}$ $(x_1, \dots, x_k, \beta_1, \dots, \beta_m)$
(malou se shoduje s α a β)